

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 28.08.1980, sp. zn. 4 Tz 53/80, ECLI:CZ:NS:1980:4.TZ.53.1980.1

Číslo: 35/1981

Právní věta: Uložit obžalovanému povinnost nahradit způsobenou škodu podla § 228 odst. 1 Tr. por. může soud len v odsudzujúcom rozsudku, t. j. len vtedy, keď uzná obžalovaného za vinného z trestného činu alebo prečinu. Takúto povinnosť mu nemôže uložiť v uznesení, ktorým postúpil vec na prerokovanie komisii národného výboru na ochranu verejného poriadku. V takom prípade nemôže súd ani odkázať poškodeného s nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom podla § 229 Tr. por.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 28.08.1980

Spisová značka: 4 Tz 53/80

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Adhezní řízení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 43 odst. 2 141/1961 Sb. § 228 odst. 1
§ 229

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 35/1981 sb. rozh.

Uložit obžalovanému povinnost nahradit způsobenou škodu podľa § 228 odst. 1 Tr. por. môže súd len v odsudzujúcom rozsudku, t. j. len vtedy, keď uzná obžalovaného za vinného z trestného činu alebo prečinu. Takúto povinnosť mu nemôže uložiť v uznesení, ktorým postúpil vec na prerokovanie komisii národného výboru na ochranu verejného poriadku. V takom prípade nemôže súd ani odkázať poškodeného s nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom podľa § 229 Tr. por.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 28. 8. 1980 sp. zn. [4 Tz 53/80.](#))

Najvyšší súd SSR zrušil na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal minister spravodlivosti SSR, právoplatné uznesenie Okresného súdu v Lučenci z 28. januára 1980 sp. zn. 3 T 114/79 a tomuto súdu prikázal, aby vec znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Okresný prokurátor v Lučenci podal obžalobu na J. R. pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 odst. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že 16. júna 1979 vo večerných hodinách v spoločnom byte na Družstevnej ulici č. 4 v Haliči bez príčiny napadol a rukami poudieral po hlave M. G., ktorému spôsobil zranenie, ktoré si podľa lekárskej správy vyžiadalo liečenie spojené s práceneschopnosťou od 18. júna 1979 do 27. júna 1979.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní konanom 28. januára 1980 rozhodol tak, že uznesením sp. zn. 3 T 114/79 trestnú vec obvineného J. R. postúpil podľa § 222 odst. 2 Tr. por. komisii na ochranu verejného poriadku pri MNV v Haliči na prerokovanie ako priestupok proti socialistickému spolunažívaniu podľa § 19 zákona č. 60/1961 Zb. Súčasne podľa § 228 odst. 1 Tr. por. uložil obvinenému, aby uhradil OÚNZ v Lučenci regresnú náhradu vo výške 752 Kčs a poškodeného M. G. podľa § 229 odst. 1 Tr. por. s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie o občianskoprávných veciach.

Sťažnosť poškodeného M. G., ktorú podal proti uzneseniu okresného súdu, Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 26. februára 1980 sp. zn. 5 To 118/80 podľa § 148 odst. 1 písm. b) Tr. por. zamietol ako podanú neoprávnenou osobou.

Uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 1. februára 1980.

Proti tomuto uzneseniu podal minister spravodlivosti SSR sťažnosť pre porušenie zákona. Uviedol, že okresný súd nevykonal všetky dostupné dôkazy pre náležité zistenie skutočného stavu veci.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený v prospech i v neprospech obvineného.

Okresný súd urobil chybu aj v tom, že zaviazal obvineného podľa § 228 odst. 1 Tr. por. zaplatiť regresnú náhradu OÚNZ v Lučenci. Podľa tohto ustanovenia rozhoduje súd o náhrade škody len vtedy, ak odsudzuje obvineného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému majetkovú škodu, a to tak, že mu uloží v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok včas uplatnený (§ 43 odst. 2 Tr. por.). Z dikcie tohto ustanovenia teda vyplýva, že súd takéto rozhodnutie môže urobiť len odsudzujúcim rozsudkom za podmienky, že obvineného uzná za vinného z trestného činu, príp. prečinu. Navyše súd zaviazal obvineného zaplatiť regresnú náhradu OÚNZ v Lučenci, hoci poškodeným bol československý štát. Prisúdenie regresnej náhrady by teda bolo možné len Okresnému národnému výboru v Lučenci, a nie OÚNZ v Lučenci, aj keď v zmysle zákona č. 33/1965 Zb. a vyhl. č. 34/1965 Zb. regresnú náhradu uplatňuje OÚNZ.

Okresný súd konal v rozpore aj s ustanovením § 229 odst. 1 Tr. por., keď napadnutým uznesením odkázal poškodeného M. G. s nárokom na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach. Takéto rozhodnutie súd nemôže urobiť uznesením, ktorým postupuje vec príslušnému orgánu na rozhodovanie o priestupku alebo kárnom previnení, ak na podklade výsledkov hlavného pojednávania zistil v žalovanom skutku iba priestupok alebo kárne previnenie. Súd môže odkázať podľa § 229 odst. 1 Tr. por. poškodeného na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom iba za predpokladu, že podľa výsledku dokazovania niet podkladu pre vyslovenie povinnosti na náhradu škody, alebo ak by bolo pre rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a podstatne by ho pretiahlo. Za uvedených okolností však môže súd vysloviť toto rozhodnutie iba vtedy, ak uzná obvineného za vinného odsudzujúcim rozsudkom.